

Filosofi för alla?

Den nya svenska tidskriften *Modern Filosofi* kommer ut med fyra nummer per år sedan 2014, och riktar sig till en bred publik som kanske har ett intresse för filosofi och filosofiska frågor, men som inte har sysslat med filosofi i någon större utsträckning. Jag har för den här presentationen läst numren 1 och 2, 2015.

Formatet är halvglansigt magasin med ganska mycket bilder. De två numren lyckas hålla en lovvärd tematisk bredd: olika filosofiska riktningar är mångsidigt representerade, både den analytiska och de kontinentala riktningarnas svenska representanter kommer till tals, liksom filosofiskt intresserade forskare som arbetar inom andra vetenskapsgrenar. Logiken, etiken, döden, medvetandet, självet, lyckan, miljön och religionen ryms med, bland annat. Innehållet är en blandning av vetenskapsjournalistik, essäer, intervjuer, med anknytning till filosofiskt relevanta frågor.

1/2015 innehåller, till exempel, två texter kring förhållandet mellan människa och djur. I den första reflekterar filosofen Jonna Bornemark över vad det innebär att leva i en familj som består av både människor och djur. I den andra skriver Michael Azar om Jaques Derridas bok *L'animal que donc je suis*. Både stilistiskt och innehållsmässigt träffar de här båda en bra nivå: för en bred publik, men ändå med filosofin intakt och levande i texten. Omslagsartikeln # 2/2015, som handlar om vem som får kalla sig filosof, är dessvärre filosofiskt sett mindre intressant, även om den kan vara belysande för en läsare som inte vet något alls om filosofi. Det här numret innehåller även två texter om musik och filosofi: en trevlig intervju med den finska kompositören Kaija Saariaho, av journalisten Wivan Nygård-Fagerudd, och en text om filosofiska

låtar i populärmusik, av journalisten Mats Karlsson. Den förstnämnda tar avstamp i Saariahos intresse för och bruk av filosofiska texter och filosofer, men kunde lika väl ha publicerats i ett sammanhang helt oberoende av filosofi. Den senare tycks närmast riktad till ungdomar som man vill övertyga om att filosofi är coolt.

Många artiklar är försedda med små faktarutor som förklarar svåra ord eller ger basfakta om de filosofer som har nämnts i texten. En del återkommande element, "Filosofins abc" (som ger ordförklaringar) och "Dilemmat" (som ger ett knivigt filosofiskt problem för läsaren att fundera på), smakar småhurtigt läromedel för gymnasiet. Däremot fungerar spalten "översättaren", där personer som översatt kända filosofer skriver något kort om "sina" tänkare, mycket bra för många typer av läsare, som ett litet fönster mot översättarens och hans eller hennes objekt.

Diskrepanserna mellan de olika texternas tilltänkta läsare väcker lite frågor kring vilken målgrupp tidskriften egentligen riktar in sig på. Jag kan tänka mig att gymnasie lärare som söker tilläggsmaterial är en viktig del av målgruppen och kunde själv tänka mig att köpa tidningen till mitt barn. Den kan säkert fungera som en inkörsport till filosofin också för äldre läsare, något man läser ett år, tills man antingen tappar intresset eller går vidare till mer utmanade läsning. Överlag håller tidskriften en nivå och en stil som gör den mindre lockande för dem som läser filosofiska texter, som är intellektuella eller som kanske studerar filosofi, andra humanistiska ämnen eller samhällsvetenskaper på universitet. Man kan då fråga om inte det lätta, populariserande, journalistiska anslaget, ägnat att locka en bred publik, i själva verket skrämmer bort en stor del av dem som har filosofin som långvarigt intresse.